

Verden kjemper mot kreften

Rundt sju millioner mennesker dør hvert år av kreft. I begynnelsen av juni var verdens kreftekspertise samlet i Sveits for å utarbeide en global kontrollstrategi mot kreft.

Kreft er nå den nest mest vanlige dødsårsaken i verden. Mer enn 20 millioner mennesker lever med kreft, og hvert eneste år dør rundt sju millioner av sykdommen. Det anslås at tallet vil øke med 50 % i løpet av 15 år, ifølge Verdens helseorganisasjon (WHO).

– Kreft er en enorm byrde for pasienter, pårørende og samfunnet. Det er en av de vanligste dødsårsaker i verden, og forekomsten øker, særlig i utviklingsland, sier generaldirektør i Verdens helseorganisasjon, LEE Jong-Wook.

Under Verdens helseforsamling i mai ble det vedtatt en resolusjon om kreftforebygging og -kontroll. Resolusjonen oppfordrer alle land til å utforme nasjonale kreftprogrammer, og fokusere på forebygging, tidlig diagnose og screening, samt forbedret behandling og palliativ medisin.

En nyetablert komité, Cancer Advisory Committee, arbeider for å utarbeide en global kontrollstrategi mot kreft. Komiteen består av krefteksperter fra 15 land.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=8711

Fedme øker demensrisikoen

Middelaldrende personer som lider av fedme, har 74 % større risiko for demens enn normalvektige, viser en amerikansk studie.

I studien som er publisert i *BMJ*, deltok 10 276 amerikanske kvinner og menn i alderen 40–45 år. Alle ble medlemmer av et helseprogram i perioden 1964–1973, og de var fremdeles medlemmer i 1994. I programmet ble deltakerne intervjuet, de gjennomgikk legeundersøkelse, de ble målt og veid, og det ble tatt blodprøver av dem. I perioden 1994–2003 registrerte forskerne demensdiagnoser hos disse medlemmene. Diagnose som ble registrert, inkluderte demens, Alzheimers sykdom og vaskulær demens.

En av ti led av fedme da de ble med i undersøkelsen, mens 36 % var overvektige. Dette ble målt ved hjelp av kroppsmasseindeks (BMI) og tykkelsen av hudfolder på arm og rygg. Fra januar 1994 til april 2003 fikk 713 av deltakerne diagnosen demens. Gjennomsnittsalderen ved diagnose var 74,5 år.

Studien konkluderer med at middelaldrende personer som lider av fedme (kroppsmasseindeks > 30), har 74 % større risiko for demens enn normalvektige. Personer som er overvektige (kroppsmasseindeks 25,9–29,9) i 40–45-årsalderen har 35 % større sannsynlighet for å utvikle demens sammenliknet med personer med normal vekt. Sammenhengen var tydeligere hos kvinner enn hos menn. I likhet med kroppsmasseindeks kan også tykkelsen på hudfold på arm og rygg i 40-årsalderen knyttes til demensrisiko.

Leder Dag Årsland ved Senter for nevro- og alderspsykiatrisk forskning ved Stav-

Foto Health and Medicine

anger Universitetssjukehus sier dette er en av mange studier som viser sammenheng mellom livsstil og demensutvikling.

– Styrken i denne studien er det store antallet personer som ble undersøkt, og den lange oppfølgingstiden. Men selv om forfatterne har kontrollert for mulige bakeliggende årsaker, som diabetes og arteriosklerose, kan det likevel ikke utelukkes at andre faktorer kan forklare sammenhengen, sier Årsland til Tidsskriftet.

Ifølge Årsland er det uklart hvorfor fedme i seg selv skulle forårsake Alzheimers sykdom. Han mener genetiske, metabolske og patofysiologiske faktorer som inflammasjon kan være mulige mekanismer.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=8751

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

TIDSSKRIFTET PÅ INTERNETT

Nytt fra nett er tidligere publisert på www.tidsskriftet.no der nyheter legges ut fortløpende.

Søkbar fulltekstversjon på nett: www.tidsskriftet.no

E-postabonnement på innholdsfortegnelsen: www.tidsskriftet.no

Kunnskapsprøver: www.tidsskriftet.no/quiz

Stillingsdatabase og mulighet til å bli varslet om ledige legestillinger via e-post: www.tidsskriftet.no/stilling

Siden litteratur for leger: www.tidsskriftet.no/bok

Hundreårsmarkering ved Rikshospitalet

Mye har skjedd siden Rikshospitalet ble opprettet i 1926, og mange endringer er gjort etter hvert som både medisinen har utviklet seg, og samfunnets syn på sykdom, liv og helse er endret.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=8756

Epilepsisykehus feirer 100 år

Spesialsykehuset for epilepsi (SSE) kan i år feire 100 år, og første uken i juni var viet markering av jubileet.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=8677

Tenåringsaborter i fritt fall

Antall aborter blant tenåringsjenter var i 2004 det laveste som noen gang er observert i Norge.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=8718

Kreftforskningspris til Kaasa

Professor Stein Kaasa ved St. Olavs Hospital er tildelt Kong Olav Vs kreftforskningspris for sin innsats innen lindrende medisin.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=8741